

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobną ogłoszenia po k. 5, za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

File: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

II Aleja 38. — Tel. 497.

TEATR „URANJA“

Tylko 3 dni
Szczyt Sztuki Kinematograficznej II — Szczyt Sztuki Kinematograficznej II

OSTATNIE POMPEI

OSTATNIE 3 DNI

Niebywale wspaniała tragedia historyczna w 7-miu wielkich częściach z udziałem 30,000 osób. Według wiekopomnego dzieła Edwarda BULVERA. — WAŻNE: Jedyny oryginalny egzemplarz złotej serji „AMBROSIO“ a nie podrabiana kopja o którą toczy się teraz olbrzymi proces. Prosimy nie porównywać.

Początek seansów o g. 4. 6. 8. i 10-iej wiecz. — NA SCENIE: pod artyst. kier. Al. Alisiewicza, daną bęđ. Rozbite Zwiercadlo Zab. farsa i ak. przez Marka Twaina.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 334.

PROGRAM: od soboty 4 do poniedziałku 6 października 1913 roku (włącznie)
Tygodnik Gaumont'a ostatnie nowości z natury

PAN TWARDOWSKI

Wielki wróg rozwodów (komiczny)

Dramat fantastyczny w 3-ch częściach
Nad program: Gwizdaleki pod sądem (komyczny)

Na scenie: Pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego.
znakomita farsa w 1-ym akcie Paylerona.

Numer o dwóch łózkach

TEATR „ODEON“ KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

II Aleja № 43.

PROGRAM: od soboty 4 do wtorku 7 Października 1913 roku (włącznie).
Dziś wybitny i urozmaicony program. Między innymi Godzina prawdziwego humoru. Znakomita komedia w 3 wielkich częściach w wykonaniu 2 niezrównanych komików Maksa Linder i R. Prénisa.

POJEDYNEK MAKSA

Tańce z opery „BACHANALJA“ Samson i Dalila Saint-Saens'a, w wykonaniu słynnej primabalerjny moskiew. E. HELCER.

Na scenie: Obfity i urozmaicony Dział kabaretowy
W FOTOPLASTYKONIE Wycieczka do Rygi i Libawy.

Wieloletni Patryk № 234a. Sprawy świąteczne. Kromka.

Nad program: **BEZGRANICZNA MIŁOŚĆ**
Dramat z życia amerykańskiego.

W gmachu Panoramy „OLIMPJA ARENA“ III-cia Aleja Nr. 75.
Dziś w Piątek. Pierwszy raz w Częstochowie. Dziś w Piątek

Wielki międzynarodowy turniej WALKI FRANCUSKIEJ

przy udziale najwybitniejszych światowych zapasników pod kier. znanego w świecie sportowca p. JÓZEFA ARNOLDA z Warszawy.

Dotychczas zapisali się p. p. ROMANOW, ZBYSCZAK II-gi, RISSBACHER, WILDMAN IV i inni 25 zapasników, którzy będą walczyli o złoty puchar honorowy z herbem miasta Częstochowy i pięć nagród. Oprócz turnieju pierwsz. atrakcje. Szczegóły w programach. Początek punktualnie o godz. 8 wieczorem.

SAMOCHODY

Sprzedaz Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście oraz zagranicą. Garaż III Aleja 49, tel. 345.

POKOST C. Ch. Szmłda w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju -- Farby i Gips

Poleca: skład materiałów aptecznych i farb

Wacława ORŁA

w Częstochowie, III Aleja 46.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10-11 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-11 i od 3-7 po połud.

Wystawa Sztuk Pięknych

w Częstochowie, Teatralna N-r. 11.

otwarta podziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA chrześcijanin

STEFAN BARYLSKI

II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie, Zęby szluczne. Wyimowanie bez bólu. Przyjmuje 9-11 i 3-5 p. p.

Geometra

A. DĘBICKI

Teatralna 23 m. 14, parter. Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty miarowe.

ZAWIADOMIENIE.

Skład Broni egz. od r. 1861

p. f. „J. SOSNOWSKI“
ul. Cz. Lisowski, w Warszawie.

został przeniesiony z ul. Trębackiej №9, 15 września do powiększonego lokalu w gmachu HOTELU EUROPEJSKIEGO od ulicy Czystej tel. 47-47.

D-r. Z. BEM

Przyjmuje chorych jak dawniej od 8-9 rano i od 3-5 po południu. Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci III-a Aleja № 53, tel. 579.

Potrzebny reprezentant na Częstochowski rejon dla rozpozwszczenia maszyn — narzędzi techniczno — rzemieślniczych oraz grzebieni renomowanej Niemieckiej fabryki. Oferty sub. „N. L. 1962“ przesyłać Rudolf Mosse Nürnberg.

Nowo-otworzone
Pierwsze Biuro Ogłoszeń

A. Otrąbek

w Częstochowie

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism i tygodników Królestwa, Rosji i zagranicznych z ustępstwem od 1% do 60% od cen redakcyjnych. Ogłoszenia do pism urzędowych.

Kiosk z Gazetami

Aleja 11, telefon 115.

Presimy o składanie ofiar na Schronienie dla paralityków.

SKAZAŃCY.

Znowu katastrofa na kolei wiedeńskiej!

Achl! ta kolej Warszawsko - Wiedeńska!

Dawniej była błogosławieństwem dla kraju, dziś stała się niebezpieczeństwem dla ludzi.

Wszyscy musimy jeździć koleją wiedeńską. Przez długie dziesiątki lat jej istnienia wyrobiły się potrzeby i przyzwyczajenia, które używanie linii wiedeńskiej zrobiły koniecznością. Zresztą po to istnieje, aby była potrzebna. Tymczasem dziś każdego musi strach przejmować, gdy stawia nogę do jej wagonu. Niewiadomo na której wiorście spotka śmierć.

Wypadki ciągle na kolei wiedeńskiej, to, prócz strat ciężkich jednorazowych, zdenerwowanie całej ludności.

Rzecz prosta, iż żal i pretensje ogółu zwracają się do dyrekcji. Inaczej, oczywiście być nie może. Musi istnieć odpowiedzialność jakaś za życie ludzkie.

Co kroku spotykamy na tej, tak nam niedługo sympatycznej kolei ograniczenia, utrudnienia, nieraz ciężko przykre. Mają one na celu oszczędność, a publiczności, dla której przecie kolej istnieje, stoją kością w gardle.

Według powszechnego mniemania, oparte go na informacjach i na tem, na co wszyscy patrzą, dyrekcji wiedeńskiej kolei chodzi dziś wyłącznie o wykazanie jaknajwiększych zysków. To nie może być celem jedynym. — Istnieje jeszcze dobro kraju, wygodę, bezpieczeństwo ludzi, utrzymujących kolej, płaćących. A i dla kolei w końcu to na nie wyjść musi. Taką gospodarką, przeciwną zdrowemu rozsądkowi, wprowadzi do bagna.

Odszkodowania za straty poniesione na kolei płaci ministerstwo nie z funduszy drogi żelaznej, więc one na budżet nie wpływają. Ale to nie może być czynnikiem postępowania, to nie może ani powodować, ani usprawiedliwiać karygodnego niedbalstwa.

Musimy bronić życia naszego i będziemy go bronić, skądkolwiek idzie niebezpieczeństwo.

Nie możemy się skarżyć na brak ograniczeń. Ale do wszystkiego można się przyzwyczaić. Wiemy, że stoi dla nas otworem praca jedynie we własnym handlu, przemysle i rolnictwie, że możemy zdobywać byt w zawodach wyzwalonych. I ponieważ nie może być inaczej, stosujemy się do tego i ciągniemy jakoś taczka żywota. Głowa muru nie przebijesz.

Wyrugowano nas z kolei Wiedeńskiej. Założyliśmy sklepiki, hurtownie, towarzystwa współdzielcze i bronimy się. Ale cóż mamy począć z przymusowym wyprawianiem nas „ad patres“ dzięki umiejacelnemu prowadzeniu kolei Wiedeńskiej i bezustannym na niej katastrofom?

Cztery wypadki w ciągu tygodnia — to, przynajmniej należy, porcja wcale nie mała. Ile zaś ich było przedtem, przed tygodniem — w ciągu tych kilkunastu miesięcy! A, niestety, liczba katastrof wykazuje dziwną dążność do postępu. Wkrótce już będziemy ich mieli po parę na dzień. Jeżeli zaś dodamy do tego katastrofy na innych kolejach, w obrębie Królestwa Polskiego funkcjonujących, liczba naszych połamanych nóg i rąk, liczba ofiar śmiertelnych wzrosnąć do niebывalnych rozmiarów.

Niebawem ludność Królestwa będzie się dzieliła na dwie kategorie: „już“ kalek i oczekujących na kalectwo.

Ograniczeń mamy mnóstwo. Ale naród nasz będzie zupełnie ograniczony, jeżeli nie będzie się bronił przed pozbawieniem go nawet tych praw, jakie bezspornie posiada. Niema bowiem przepisu, ażeby mieszkancie naszego kraju był przymusowo okaleczony. Nie należy przecie do zasady „sine qua non“, abyśmy konie-

TEATR PARYSKI
TYLKO 2 WYSTĘPY

Edmunda Gasińskiego

ARTYSTA WARSZ. RZĄD. TEATRÓW

w Poniedziałek dnia 6 października   We wtorek dnia 7 października 1913 r.

LEWA RĘKA

Lehka komedia w 3-ich akt. P. Webera

To moje DZIECKO

Krótka hilla ameryk. w 3 akt. M. Mialo

Bilety w cukierni W-go Jackowskiego

cznie nie posiadali — ten ręk, ów nogi, a inny zeber.

Tymczasem inż. Pauker zawiązał się najwidoczniej na całość naszych ciał i eksperymentuje, jaką kruchość posiadają nasze członki i o ile wytrzymały jest nasz system nerwowy.

Jesteśmy w położeniu bez wyjścia. Skargi w prasie nie odnoszą najmniejszego skutku. Bo i któż zresztą będzie się troszczył o całość naszych kosteczek, jeżeli niema takich, którzy by dbali o naszą całość wogóle i jej swobodny rozwój.

Zbiorowych podań składać nie można, a zresztą kto je może uskutecznić, aczkolwiek wszystka ludność, tym razem bez różnicy płci, narodowości i wyznania chętnieby swój podpis położyła na papierze, domagającym się troskliwszego traktowania naszych człowieczych kości. Chyba, że setki już dziś ludzi, okaleczonych przez koleje Królestwa postarząby się o zatwierdzenie towarzystwa kalek kolejowych i wystąpiły następnie z przedstawieniem o jakichś środkach zapobiegawczych na kolejach przed wypadkami.

Może należałoby zmusić wyższych dignitarzy kolejowych, aby koniecznie choć jeden jechał w każdym pociągu co prawdopodobnie znakomicie wpłynęłoby na zmniejszenie liczby katastrof.

Gdybyśmy chociaż mieli koncesje na kolejkę podjazdową lub tramwaje, moglibyśmy dojeżdżać do Skierniewic stając drugim tramwajem do Piotrkowa, trzecim do Częstochowy, itd. do Granicy. A niechby tam nasze rzeczy wędrowały i koleją Wiedeńską, przecie lepiej stracić rzeczy, niż życie!

Niestety, ograniczeni nawet co do lokomocji, jesteśmy zmuszeni posługiwać się tą koleją, chociażby z narażeniem życia lub całości naszych organizmów.

Są to doprawdy rzeczy śmieszne zaznacza warszawski „Goniec Wieczorny“, ale znany wypadki, gdy ludzie, wybierając się zagranicę, wyjeżdżali z Warszawy do Granicy koleją t. zw. Iwanogrodzko-Dąbrowską, pomimo, że i ona nie może się pochwalić brakiem katastrof.

Nie wiemy, czy są jakie instytucje, któreby w podobnych nadzwyczajnych wypadkach lekceważenia życia naszego zbiorowiska, mogły się udać do wyższych władz administracyjnych ze skargą na panujące na kolejach w Królestwie porządku? Ale jeżeli ich niema, należałoby coś stworzyć „ad hoc“ i bronić się. Bo jeżeli my nie będziemy upominali się o nasze prawa bezpiecznej jazdy kolejami, któż to za nas zrobi? Z.

Morderstwo w Krakowie.

Pisma krakowskie przynoszą szereg szczegółów, dotyczących śledztwa. Na miejscu zbrodni przeprowadzono badania daktyloskopijne. Zdjeto domniemane odciski palców na drzwiach żelaznych od zewnątrz i wewnątrz, gdzie były dość silne ślady krwi. Przeprowadzono także zdjęcia daktyloskopijne z książki, która leżała na biurku i była silnie zbroczona krwią. Jak już donosiliśmy, próby z psem policyjnym nie doprowadziły do wykrycia zbrodniarzy.

Ustalono ostatecznie, że mordu do-

konano pomiędzy godz. 8 a 9 wiecz., mordercy więc mieli czas wyjść z domu przed zamknięciem bramy i zdążyć na pociąg, odchodzący do Prus, gdyż zbrodnię odkryto dopiero około północy, wysłano zaś telegramy do stacji pogranicznych o pierwszej.

Krają pogłoski, że widziano podejrzanych ludzi, jadących nocą krytycznej po dokonanej zbrodni w stronę granicy rosyjskiej do Giebuttowa.

Koło godziny 10 wieczorem dano znać telefonicznie o przejściu granicy austriackiej kolo Cła przez dwóch młodzieńców. Zarządzono pociąg i rozesłano także listy gończe do władz nadgranicznych rosyjskich.

Kraków 3. Dziś po południu w „Collegium medicum“ odbyła się sekcja zwłok s. p. Swieczowskiego. Sekcja wykazała, iż offerze zadano szereg ran tępym narzędziem. Usta zakneblowane były czarną skarpetką. Na miejscu zbrodni znaleziono dwie zakrwawione chustki od nosa. Dokonano wielu aresztowań. Między innymi aresztowano pewnego pomocnika księgarskiego, który pracował dawniej w firmie Gebethnera. Znalaziono przy nim identyczną chustkę. Okazało się że na białiznie aresztowanego są ślady krwi, a ubranie jego jest świeżo wyprane.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! — We środę 1 b. m. pan J. G. członek zarządu sklepu spółkowego „Spójnia“ w Wyczerpach, wysyłając przekazem pocztowym pieniądze, nadliczył przyjmującemu je urzędnikowi pana Ostrzyckiego rb. 10. Nadwyżkę tę pan O. nazajutrz poszkodowanemu zwrócił, za co mu za pośrednictwem poczytnego „Gońca Częstoch.“ zarząd Stowarzyszenia Spółdzielczego „Spójnia“ w Wyczerpach serdecznie dziękuje, wyrażając pragnienie, aby jaknajwięcej tak rzetelnych ludzi, jak p. Ostrzycki, bo nie pragnących cudzej krzywdy na poczekanie było.

Z szacunkiem
Stowarzyszenie Spółdzielcze „Spójnia“ w Wyczerpach.
Wyczerpy, 2-X-13.

TELEGRAMY. WOJNA SERBSKO-ALBANSKA. Odczwa albańczyków do Europy.

Włona 3. Liczni notabliowie albańczy wydadli odezwę do narodów cywilizowanych, donosząc, że postanowili bronić kraju do upadłego z powodu okrucieństw Greków i Serbów, którzy chcą wymordować cały naród albański.

Nowe przymierze państw bałkańskich.

Wiedeń 3. Korespondent „Neue Fr. Presse“ miał wczoraj w Paryżu rozmowę z prezydentem ministrów serbskich Pasicem, który zapewniał go, że wyprawa serbska przeciw Albanji jest niejako tylko zarządzaniem politycznym w celu ochrony granic serbskich. Nowej wojny bałkańskiej obawiać się niema potrzeby, zresztą istnieje przymierze pomiędzy Serbią, Grecją, Rumunją i Czarnogorą, które mogą sprostać tak Bułgarii, jak i Turcji.

Grecja i Serbia.

Sal-niki 3. Na prośbę rządu serbskiego zajęły wojska greckie całą okolicę aż po jezioro Presba, gdyż wojsko serbskie nie mogło zdążyć na czas aby przeszkodzić albańczykom w zajęciu tej okolicy.

„Krwiożercze bestje.“

Belgrad 3. Prasa serbska oburzona jest na stanowisko mocarstw, które radzą Serbji w stosunku jej z Albanją „umiarkowanie“. „Poco umiarkowanie?—wola organ urzędowy „Samouprawa“, czy umiarkowanie jest wskazaniem wobec tych krwiożerczych bestji albańskich, które wychodzą tylko na to, aby rabować i mordować? Czy naród serbski ma być jedynym w Europie, który bezkarnie ma iść na rzeź pod jatagan (nóż) albański?“

Pierwsze zwycięstwa serbskie.

Belgrad 3. Armia serbska na całym froncie rozpoczęła atak na Albańczyków, których pędzi przed sobą na szerokiej przestrzeni. Dotąd odebrano albańczykom Piszkopole, Żyrownice, Galicznik i Chernownicę i zahepczono Prizrend i Ohridę.

Nowe wnikli w Albanję.

Wiedeń 3. Do Wiednia nadeszły wiadomości o nowych starciach albańsko-serbskich i albańsko-czarnogórskich. Albańczycy rzekomo wyparli Czarnogórców z wszystkich ich stanowisk w okolicy Ipek. Pod Gissinje przyszło do walki, w której Albańczycy również doznali znacznych powodzeń. Czarnogórcy postanowili zmobilizować 10,000 żołnierzy. Wiadomość a kłóskach czarnogórskich przyjąć należy z zastrzeżeniem.

Pokój w Konstantynopolu.

Tekst traktatu. — Całkowite pojednanie. — Tajna umowa. — Konstantynopol, 3.

Bułgarsko-Turecki układ pokojowy, który niebawem zostanie podpisany, brzmi następująco: „Sultan i król Bułgarów, ożywiłi chęcią przywrócenia dobrych sąsiedzkich stosunków w sposób przyjazny i na trwałej podstawie, powzięli następującą umowę:

W 10 dni po podpisaniu umowy armie obu partji opuścą kraje do nich nie należące. — Demobilizacja obu armji nastąpi w ciągu trzech tygodni.

Dalszy artykuł zawiera zupełną amnestję czyli ulaskawienie dla przestępców politycznych.

Prawo własności w krajach, odstąpionych Bułgarii, przynajmniej się mieszkancom w myśl ustaw tureckich.

Stosunki dyplomatyczne, ruch pocztowy i telegraficzny rozpoczęły zostanie natychmiast. Prawa cywilne i tytuły, nadane przez rząd turecki poszczególnym osobom uznaje się jako prawomocne.

Meczetny, fundacje kościelne i tureckie zakłady dobroczynne są własnością gmin muzułmańskich.

Obie partje zobowiązują się szanować groby, przedewszystkiem groby poległych w wojnie.

Niniejszy układ zyskuje natychmiast po podpisaniu moc obowiązującą.

Inne artykuły zawierają regulację granicy turecko-bułgarskiej, wiadomą już z dawniejszych telegramów.

Do traktatu niniejszego dołączono kilka protokółów dodatkowych, które nie będą ogłoszone urzędowo. Dotyczą one małżeństw pomiędzy Turkami i Bułgarami, zawartych podczas wojny, które uznaje się za nieważne. Inny protokół przepisuje, że dziewczyny i kobiety uprowadzone mają być zwrócone swym rodzinom.

Podpalenie probostwa.

Essen 3. W gminie Schildesche w Westfalji spaliło się doszczętnie tamtejsze probostwo katolickie. Cena biblioteka parafjalna padła pastwą płomieni. Ogień został podłożony, sprawca jednak nie jest znany. W ubiegłym tygodniu usiłowano podpalić tamtejszy kościół katolicki.

Wzmocnienie granicy.
Paryż, 3. Francuski minister wojny wydał ukaz, zapowiadający wielkie zmiany w organizacji wojsk nad granicą niemiecką a zwłaszcza niestrzeżoną granicę luksemburską, którą Niemcy w razie wojny wpaść mają do Francji. Jeden korpus ustawiony zostanie naprzeciw Meu, drugi naprzeciw Trewiry, a nowy korpus utworzony zostanie w Epinat, oprócz tego nowy oszacowany obóz wojenny pod Montmeda.

Zatonięcie okrętu.
Petersburg, 3. Według doniesień dzienników petersburskich zatonił u wybrzeży fińskich okręt wojenny „Generał Bobrykow”, który rozbił się o skałę podwodną. Na pokładzie znajdowało się kilku generałów, którzy ledwie uszli z życiem. Pewien parowiec przywrotny na czas przybył z pomocą i uratował wszystkich.

Tragedja miłosna.
Berlin, 3. Cukiernia Jakoba Ley'a przy ul. Oranienburskiej w Berlinie była w poniedziałek po południu widowścią krwawej tragedji miłosnej. Zatrudniona tu 32-letnia kucharka Jadwiga Martin utrzymywała stosunek z siodlarzem Ockertem. Ponieważ to był człowiek bardzo gwałtowny, który ją przesłałował swemi scenami zazdrości i nawet znącał się nad nią postanowiła z nim zerwać i właścicielkę cukierni poprosiła, aby Ockerta nie wpuszczała, gdyby ją chciał odwiedzić. Istotnie Ockert przybył dzisiaj do cukierni i nie zważając na protesty właścicieli, pobił go do kuchni, gdzie do narzeczonej dał kilka strzałów z rewolweru. Następnie z rewolwerem do góry podniesionym wybiegł na ulicę. Właściciel i liczni goście jak i przechodnie puścili się w poгон. Uciekając strzelił Ockert do właściciela cukierni, raniąc go w skron. Gdy nie mógł już umknąć ścigającym, skierował broń ku skroni i zranił się śmiertelnie. Ciężko ranną Martinównę i Ockerta umieszczono w szpitalu.

O uwodzenie nieletnich.
Petersburg 3. Senat odrzucił skargę głośnego fabrykanta łódzkiego, Lahmerta, skazanego przez izbę sądową warszawską na 5 lat rot arezszantekich za uwodzenie nieletnich dziewcząt. Drugi oskarżony w tej sprawie, cukiernik łódzki Muller, jak wiadomo popełnił samobójstwo.

Konflikt grecko-turecki.
Konstantynopol 3. Utrzymuje się przekonanie, że rząd turecki tylko pod tym warunkiem zgodzi się na pokój z Grecją, gdy Grecja wyda Turcji wszystkie ważniejsze wyspy. Turcja w sprawie tej wysłała nową notę do mocarstw.

KRONIKA.

Domniemana zmiana gubernatora.
 „Birżewyja wiadomości” donoszą, jakoby gubernator piotrkowski, rz. r. st. Jaczewski, mianowany miał być gubernatorem warszawskim.

Zebrańie stolarzy.
 Jutro w niedzielę 5 b. m. o g. 3 po poł. odbędzie się gospodnie zebrańie czeladników stolarskich. Miejscem zebrańia lokal resursy rzemieślniczej w Alei I № 9.

Jutrzejczy dzień Kwiatka.
 Zwracamy uwagę czytelników na odezwę Towarzystwa Opieki nad bezdomnymi dziećmi oraz na listę pań-kwaciarek, kwestujących jutro na ulicach Częstochowy—zamieszczone na ostatniej kolumnie dzisiejszego numeru naszego „Gońca Częstochowskiego”.

Loteria na Częst. Tow. Dobr. dla chrześcijan.
 Generał gubernator warszawski pozwolił Częstochowskiemu Tow. Dobroczyńności dla chrześcijan na urządzenie w Częstochowie na rzecz tegoż tow. loterii.

Napad bandycki.
 Droga prowadząca z Częstochowy do Kamienicy Polskiej, powracał w tych dniach z Częstochowy do wsi Borek mieszkaniec tejże wsi, Jan Leszczyński 84-letni starzec. Za fabrykę Raków podeszło do niego dwu bandytów, z których jeden powalił go na ziemię, a drugi obrewidował i zabrał mu z kieszeni 24 rb. Po dokonaniu rabunku bandyci spokojnie oddalili się. Zawiadomiona o powyższym policja fabryczna z Ostatniego Grosza udała się w pościg za bandytami.

Jutrzejczy popis Częst. Tow. Gimnastycznego.
 Jutro w niedzielę 5 b. m., o godz. 3 po poł. na boisku własnym (ulica Szkolna nr. 26) odbędzie się popis publiczny Częstochowskiego Towarzystwa Gimnastycznego, na który złożą się trudne i efektowne ćwiczenia pod kierunkiem p. Jarosza i p. Chodnickiewiczówny.

Program popisu obejmuje: rzuty dyskiem, rzuty oszczepem, skoki, biegi itp., jak również ćwiczenia wolne pań obczkami (40 ewic.); wolne ćwiczenia panów (120 ew.), ćwiczenia na poręczach, drążku, na koniu i wiele innych.
 Nie wątpimy że Częstochowa przyjmie usiłowania Tow. z uznaniem i spieszny naocześnie przekonane się o naszej drużynie żeńskiej i męskiej. Ceny miejsc (od 1 rb. do 50 i stojące od 20 do 10 k.) pozwalają najmniej zamożnym przybyć jutro na boisko. Podczas ćwiczeń przygrywać będzie

orkiestra Częstoch. Straży Ogniowej ochotniczej.

Właściciel „Odeonu” p. Krzemieński dokona zdjęć do kinematografu. Na zakończenie popisu wspólna piramida na przyrządach.

Występy Gasińskiego w Częstochowie.
 Wkrótce przyjeżdża do Częstochowy znakomity artysta krotchochwil warszawskiej na czele doskonałej trupy złożonej z sił wileńskiego teatru y stóra pod wodzą ulubienicy Warszawy stworzy ensembel prawdziwie artystyczny. Grane będą dwie sztuki a mianowicie w poniedziałek 6 października lekka komedja Webera p.t. „Lewa ręka”, a we wtorek 7 bm. ostatnią nowosć p.t. „To moje dziecko”, krotchochwiła amerykańska M. Maja.

W skład towarzystwa wchodzi takie siły jak: Neibelt, Bielecki, Sawicki, Gasiński, Dobrzańska, Krasnicka, Sokolowska, Leszczyńska i inni. Przedstawienia te mają z górą zapewnione wielkie powodzenie—gdyż gościna u nas tak wybitnego artysty wzbudził frekwencję niebywałą.

Powszechnie nauczanie.
 W gminie Węglowice, w pow. częstochowskim, na zebrańiu gminnem uchwalono otworzyć 9 nowych szkół początkowych; w gminie Rędziny postanowiono w ciągu 4 lat otworzyć 6 szkół we wsiach: Rędziny, Wyczerpy, Kamień, Rzasawy i Lubojenka.

Odczyt E. Sokołowskiego.
 Dziś, w sobotę o godz. 8 i pół wieczorem, w lokalu „Lutni”, znany nam z odczytów w ub. r. p. E. Sokołowski wygłosi odczyt na temat „Krzyżacy”. Temat ten ze względu na wypadki w Poznańskim—gdzie krzyżactwo specjalnie daje się nam we znaki—obudził żywe zainteresowanie inteligentnego ogółu częstochowian.

Losowanie w Towarzystwie Kredytowym m. Częstochowy.
 Dziś w sobotę 4 b. m. o godzinie 10 rano odbędzie się losowanie przypadających do umorzenia 5 procentowych listów zastawnych Tow. Kredytowego m. Częstochowy.

Teatr w Stow. Rzcm.-Przemysłowem.
 Jutro w niedzielę, d. 5 października odbędzie się w Stow. Rzcm.-Przemysłowem przedstawienie amatorskie.—Afisz zapowiada komedję w 3 aktach z francuskiego p. t. „Podpretek”. Początek przedstawienia o godz. 8 i pół wieczorem. Po przedstawieniu tańce. Bilety wcześniej nabywać można w kancelarji Stowarzyszenia.

Z teatru „Paryskiego.”
 Dziś po raz pierwszy na scenie teatru „Paryskiego” ukaże się farsa p. t. „Numer o dwóch łózkach”. Farsa ta

obiegła wszystkie sceny zagraniczo ciesząc się ogromnym powodzeniem.

Z Lutni Rakowskiej.
 Dziś w sobotę 4-go b. m. nastąpi otwarcie zimowego sezonu przez amatorów sekcji dramatycznej „Lutni” na Rakowie. Danym będzie dramat ludowy w 5 aktach ze śpiewami i tańcami, przerobiony z powieści J. I. Kraszewskiego, przez Z. Mellerową i J. K. Galasiewiczą, pt. „Chata za wsią”.

Benefis St. Betcherowej.
 Dowiadujemy się, że zarząd teatru „Paryskiego” dzień 21 października b. m. przeznaczył na benefis utalentowanej artystki tejże sceny p. St. Betcherowej, która wybrała sobie doskonałą farsę w 3 aktach p. t. „Kinematograf”, czyli „Kozioł ofiarny”.

Pożar karboliny.
 Wczoraj o godz. 5 m. 15 po południu dziki splotzeniu się konia spadła z wozu beczka karboliny, pochodzącej ze składu aptecznego M. Neufelda (I Aleja 10). Skutkiem silnego uderzenia o bruk uliczny karbolina zaczęła się szyć, płynąc ryszotkiem. Wówczas to ktoś z przechodniów, przez nieuwagę czy też i świadomie rzucił papierosa a latwo palny płyn objęty momentalnie płomieniem. Na szczęście skończyło się tylko na popocho. Wypadek miał miejsce w I Alei przy hotelu „Victoria”.

Olympia-Arena.
 Wczoraj punktualnie o godz. 8 wiecz. rozpoczęło się pierwsze inauguracyjne przedstawienie w Panoramie. Rozpoczął je humorysta polski p. Zygm. Zejdowski, a dalszy program części cyrkowo-kabaretowej wypełnił ekwilibryści-komicznik—Nizetto i Enrico, napowietrzni gladiatorzy—bracia Brookets, znakomita i pięknie zbudowana wrotnistka i zonglerka młodziutka Welda Braatz oraz salonowy imitator Borini.

W drugiej części odbywały się walki atletów z udziałem sił pierwszorzędnych. Rezultat wczorajszych zapasów był następujący:
 1) Rissbacher zwyciężył Van der Berga zwinnym przetrztem przez biodro w 8 minut 45 sekund.
 2) Ogatcho — Wildman, walka bez rezultatu.
 3) Leconte, zawodowy atleta zapasnik lotaryński w 3 min. 4 sek. pożożony został przetrztem przez biodro przez nieznanego amatora z Częstochowy, który nadesłał listowne wyzwanie.

Zwycięzca jak się okazało jest p. Miłkojaj Piłkowski.
 4) Schiele—Romanów, walka po 20 minutach pozostała bez rezultatu.
 5) Zbyszko II zmierzył się ze Schwarzem, używając w ciągu 8 minut chwytu i przetrztem przez głowę.

Dziś obfity program „Varietés” i dalszy ciąg walki francuskiej.

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.

BETON

Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe kępi studienne, rury kanalizacyjne i t. p. Po cenach przystępnych.

Kaucjonowane biuro
 nauczycielskie Stanisławy Ligezówny. Teatrulna 26. Rekomenduje nauczycielki, freblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 5 p.p.

Fabryka blachy niklowej.
 Do utworzonej pierwszej klasy fabryki blachy niklowej — (na zewnętrzny oniklowanych cynku, stali i białej blachy w Rosyji jeszcze nie ma konkurencyi) poszukiwany jest kapitalista ze znajomością fachu. — Oferty sub. „D. H. 8532” przysyłać Rudolf Mosse - Drzno.

Kupię urządzenie sklepowego. Wiadomość Stradomska 41 w sklepie. 1301-2

Przyjął się piś biaty z złotemi łatkami. Odebrać można za zwrotu kosztu ogłoszenia ul. św. Władysława Nr. 5 u Masłowskiego. 1300-1

Mieszkanie
 2 pokoje z kuchnią piwnicą i drzwaka za 120 r. Nowa 46. 0777-3

Drób tuczony
 Żywy i bity w sztuki i częściowo, dostać można każdego czasu Ulica Teatrulna № 8. Dom P. Płonickiego. Zamówienia przyjmują mlecarnia Helcny waty kolejowe. 1299-3

Kupię dobrą mleczną krowę i Sprzedam tanią mrowę (dla koni w ogrodzie Hoffmana róg Cerkiewnej i Ciemnej. 1302-2

Sprzedam sklep przy kościele targowickim z powodu nagłego wyjazdu Rynek Wieluński № 6. 1304-4

Sprzedam „Aron” sześciolistny. Wisłuńska 24 u gospodarza. 1303-1

50-100 rubli honorarium za wyrobienie biurowej posady. Zamienię dotychczasową. Dyskretna Oferta świąteczna 137950. 1294-5

Od zaraz się do wynajęcia dwie duze suteryny zlatna na skład lub inne pomieszczenie Wiadomość Teatrulna g. 1295-2

Sprzedam urządzenie Sklepowe fajno. Rynek Wieluński 50. Kawiarz. 1278-3

Tanio zaraz do wynajęcia 2 3 pokoje z kuchnią Nowa № 46. 0747-1

ZAKŁAD Instrumentów Muzycznych S. MALKO
 w Częstochowie ulica Dojazd № 11 wprost st. D.Z. W.W.

Zgubiono
 wyrok sądu z rewiru na zbieżenie Wiktorji Sosnowskiej! Znalazca raczy słuszyć za nagrodą w Administracji Gónca. 1297

Opawa
 obrazów tania, poleca kiegarnia, M. Lipskiej. 25,000 rb. Listów Zastawnych Częstochowskiego Towarzystwa Kredytowego jest do sprzedania zaraz. Oferty sub. E. K. przyjmują Adm Gónca. 1276-3

Tania stancja
 dla uczeni lub uczenic. Aleja III № 60, prawa oficyna II piętro. 1305-1

Poszukuje się spółnika z kapitałem 25,000 rubli do interesu przemysłowego w Zagłębiu, istniejącego lat kilkanaście. Wiadomość Dzielcówulicy Zabłotwie. 0764-3

Zginęła
 księżeczka udziałowa kasy Pożyczkowo Oszczędnościowej Nr. 5831. J. Jan Hartliński. 1291

Poszukuje się do interesu ogystyjnego cogo od 1900 r. współniaki z pewnym kapitałem Wiadomość Częstochowa W. Zaremba. 0347-1

Sprzedam
 dom. Zawodzie Nr 31, Grob. 1275-5

Kefir
 najlepszy odzwywy — środek wyrobła apteka Włosńskiego pod Jasną Górą Kefir możn. dostać w Mleczar. ni Ziemiańskiej II Aleja Nr. 32. 000-0

Najtaniej
 Pamiątka poświęcenia Stacy MĘKI PANSKIEJ na Jasnej Górze. Do nabycia w Drukarni F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Częstochowie, — II-ga Aleja № 38. —

Potrzebni zaraz
 chłopcy i dziewczęta wiadomości w Administracji Gónca. II-ga Aleja № 38, od frontu.

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE
 L. NIEPRZECKI i S-ka w CZĘSTOCHOWIE. Teatrulna № 34, Telefon № 321.

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, II Aleja № 20. Telefon № 93.

Bezdomne dzieci—najsmutniejsze to wyraz w słowniku ludzkiego życia.

Gdy ciemne chmury pokrywają horyzont, a strugi jesiennego deszczu zimnem swem przenikają nawskroś, gdy wiatr świszczy złowrogo i rzuca na wsze strony resztkami pozostających liści, wtedy spieszny radośnie do swoich siedzib, nie bacząc—że tam... w cieniu bramy lub na skrajce ulicy, jakaś drobna dzieciątka w ubożnie okryta szmaty, tuli się do zimnych murów zziębnięta i głodna, załóżnie spoglądając ku jasno oświetlonym oknom.

...Rek temu pochowali ojca, a wczora—matkę wynieśli na cmentarz... Stoi więc nieboże, bezradnie i drżące, nie wiedząc gdzie na noc złożyć skołataną głowę i zali znajdzie się jaka litościwa ręka, która nakarmi, ogrzeje i nie pozwoli pójść tą drogą, na którą prowadzi głód i opuszczenie.

Ufajmy więc w szlachetne serca naszego społeczeństwa, seraca—które zrozumia bolesną skargę i niedolę dziecięcą, i, przyzობiwszy w dniu jutrzejszym swą pierś w skromny kwiat powoju, rzuci choć niewielki obruch ze swego dostatniego stołu, dla zdobycia schroniska i otarcia łzy sierocej.

Panie dyżurujące w „Dniu Kwiatka” 5-go Października 1913 roku

NA T-WO OPIEKI NAD BEZDOMNEMI DZIEĆMI W CZĘSTOCHOWIE.

GODZINY DYŻUROW.

№ okręgów	O K R Ę G I	Nazwisko opiekuna	Od godz. 8 rano do 11½, w poł.	Od godz. 11½, w poł. do 3 po poł.	Od godz. 3 po poł. do 6 wieczorem.	Punkty zbornie pań z opisunkami
1	Nowy Park ul. Siedmiu Kamienic Plac Jasnogórski ul. św. Barbary	W. Włosinski	Janina Szeffertówna Urszula Marcinkowska Bronisława Klimas Honorata Sołtyśiak Jadwiga Nogalska	Marya Niemierko Mieczysława Kłosowicz Natalja Krykówna Janina Świczynska	Aleksandra Krajewska Józefa Szuryń Walerya Krawczykówna Walerya Felkowska	Apteka W. P. Włosinskiego
2	Stary Park ul. Celna i Wieluńska	T. Piotrowski	Kazimiera Lesikówna Stefanja Czechówna Marjanna Skorupska Wiktorya Adaszkiwicz	Helena Grabowska Stanisława Kanusówna Kazimiera Śliwicka Janina Oczkówna	Regina Kurasiewicz Hanna Gembarzewska Bronisława Idzikowska Władysława Fajer Jadwiga Królikowska	Apteka W. P. Lesińskiego
3	III Aleja Plac przed magistratem ul. Szkolna i Cerkiewna	Z. St. Glice	Władysława Kalicka Regina Przygodzka Zofja Ząbkowska Zofja Wróblewska Apolonia Gordon	Anna Waśkowska Leokadja Tyszkowska Irena Szczykowska Marya Pawłowska Marya Dąbrowska Janina Szypkowska	Marya Rumszewiczówna Urszula Marcinkowska Emilja Fiszer Janina Koczorowska Kazimiera Lessikówna	Apteka W. T. Kozankiewiczza
4	II Aleja od końca do mostu kolejowego i ulica Aleksandrowska	E. Komaniwski	Eugenja Mirosławska Franciszka Oczkówna Maryanna Walaszczyk Hanna Gembarzewska Eugenja Dulla Marta Jabłońska Helena Troczyńska Oktawia Kozanecka Janina Hiller	Janina Dobrowolska Marya Pietrasiewiczowa Leokadja Sosnowska Marya Nieprzecka Jadwiga Sikorska Marya Arasiwicz Marya Jakobson Janina Makowiecka Bronisława Smigielecka	Helena Żmuda Janina Kosiarzka Irena Nurczyńska Aniela Trochimowska Marya Gwiazdzińska Wanda Kłosowicz Marya Ledwoń L. Sosnowska Marya Bańska	Biuro Komitetu
5	I Aleja ul. Dojazd, Dworzec Wiedeński, ul. Piotrowska	Eugenjusz Gładych	Marya Gwiazdzińska Zofja Karpiń Stefanja Śmiecińska Marya Langierowicz Władysława Kanlewska Marya Reterska Marya Ledwoń	Jadwiga Wasilewska Kazimiera Fidziańska Felicja Kowieska Joanna Kaczmarek Leontyna Rutkowska Natalja Matuszewska Stanisława Otolińska Zofja Wróblewska Janina Marcinkiewicz	Sylwina Urbańska Marya-Niwińska Irena Katowka Irena Drabik Emilja Netzłówna Zofja Straubówna Helena Lewandowska Aniela Grzybowska	Apteka W. P. Jerzmanowskiego
6	ul. Teatralna od Jasnogórskiej do dworca Herbs. ul. Stradomska Dworzec Herbski	Henryk Godlewski	Walerya Kinderman Zofja Kostrzewska Apolonia Pszczółkowska Honorata Mieczeńska Amelja Grzybowska Wacława Klaus Marya Sobierajska	Pelagja Wiśniewska Emilja Fiszer Marya Białojańska Marya Ciepela Leokadja Jabłońska Sabina Niwińska	Marychna Nurczyńska Stanisława Wójcikówna Eugenja Dulla Eleonora Antczak Zdzisława Szefflerówna	Biuro komitetu
7	Nowy i Stary Rynek Ogrodowa od Rynku do Warszawskiej i Warszawska	Wacław Goc.	Marya Bańska Stanisława Kofeul Marya Brzozowska Kazimiera Trojanowska Eleonora Antczak Apolonia Janowska T. Kozłowska	Eugenja Głowacka Wanda Opyć Aniela Matuszczak Helena Florczyk Anna Wójcik	Anna Karoń Helena Wołek Józefa Krawczyk Felicja Filinger Maryanna Chłond Marya Kursówna Władysława Mielczarska	Apteka W. P. Prüffera i Nowaka
8	ulica Krakowska i Ogrodowa od Targowej do przejazdu kolejowego	A. Grochowski	Zofja Chłond Leokadja Kleps Lucja Glibowska	Marya Jurek Maryanna Marczuk Marya Kućka	Jadwiga Ludzińska Janina Smykańska Marya Barlińska	Apteka W. P. Bestydzinskiego

Komitet ma zaszczyt najuprzejmiej prosić Panie kweatarki o punktualne przybycie na punkty zbornie—gdzie oczekiwać będą p.p. opiekunowie z kwiatami i woreczkami, jak również o wnoszenie dzieł do komitetu wszelkich reklamacyi życzeń, odmów i t. d. aby w dniu kwiatka można liczyć na to iż żadna z Pań nie zrobi niespodzianki nieprzybyciem swem na posterunek, gdyż to utrudnia organizację i utrudnia obsadzenie posterunków. Komitet prosi również o zapisywanie się dzisiaj do rezerwy lub do uzupełnienia niektórych posterunków, P. P. opiekunowie proszeni są o przybycie do komitetu o godzinie 7½ rano punktualnie, t. j. na pół godziny przed rozpoczęciem sprzedaży.